

www.raddsamf.se

Skriven av	Göran Melin
Fastställd av	RCH mötet
Fastställd den	2018-03-23
Reviderad av	
Reviderad den	

Rutin för hot och våld samt agerande vid social oro inom RäddSam F

Denna rutin beskriver de gemensamma grunderna för brandpersonalens agerande vid hotfulla situationer samt social oro inom RäddSam F. Utöver detta kan det finnas behov av lokala rutiner som beskriver agerande utifrån det systematiska arbetsmiljöarbetet i respektive räddningstjänst, samt åtgärder för att omhänderta personal som blivit utsatta för hot eller våld. Vidare bedrivs förebyggande arbete i respektive kommun i syfte att minska risken för hot och våld samt social oro.

Hotfull person eller situation

I vårt arbete kan vi ibland komma att möta hotfulla personer. Om möjligt, ta reda på fakta om personen ifråga.

Checklista

- Om det vid utalarmeringsskedet är känt att det förekommer hot eller våld i mindre omfattning på skadeplatsen skall insatspersonal som åker själv invänta ytterligare personal innan insats påbörjas. Om exempelvis befäl i eget fordon eller FIP beräknas vara först på plats så skall brytpunkt på säkert avstånd utses och där invänta ytterligare personal.
- Innan du kommer fram, tänk igenom vad du kan tänkas möta.
- Ska du gå in ensam?
- Överväg om Polis ska tillkallas.
- Viktigt med reträttväg.
- Om du går in, memorera bostaden, antal rum, låsta dörrar mm.
- Ha uppsikt över den hotfulle personen, ryggen fri.
- Ligger det knivar eller andra farliga föremål framme, ta bort/göm dom.
- Skydda varandra.
- Tänk på hur du exponerar kroppen.
- Ta inga risker, om situationen blir hotfull, gå ut/retirera!

Om du möter en hotfull person

- Tala lugnt och förtroendeingivande till personen med vänlig röst
- Reagera inte ovänligt, bestraffande eller utmanande
- Argumentera inte med personen
- Hota inte personen
- Undvik att höja rösten eller tala för fort
- Använd positiva uttryck, exempelvis ”försök att vara lugn” istället för ”slåss inte”
- Håll dig lugn och uppträd på ett lugnt sätt
- Hindra inte hotfulla personer fysiskt

Om du blivit utsatt för hot

- Vid inträffad skada/tillbud, meddela närmsta chef
- Ev. Polisanmälan. Hot och våld ska i normalfallet polisanmälas.
- Allvarliga olyckor och tillbud ska anmälas till arbetsmiljöverkets regionala organisation av arbetsgivaren.
- I vissa fall kan även en psykisk skada räknas som olycksfall.
- Arbetsskador ska anmälas till Försäkringskassan.
- Finns det behov av debriefing/avlastningssamtal?

Bombhot

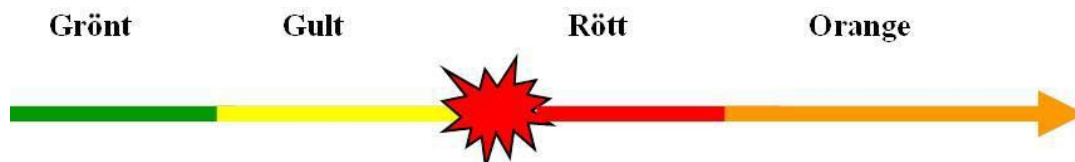
Vid bombhot skall SOS söka berörd insatsledare, brandingenjör i beredskap samt RCB och inre befäl. Dessa skall kontakta polisen för information om lämpliga åtgärder.

Efter bedömning informerar ledningsenhet berörda styrkor, RCB, IB, BI och IL om vilka åtgärder som skall vidtas.

Normalt sker ingen uttryckning vid bombhot. Det är angeläget att inte påkalla allmänhetens uppmärksamhet i onödan utan lugnt och utan blåljus etc åka till aktuell brytpunkt. Om räddningstjänsten har lång tid för framkörning kan styrka flyttas till brytpunkt i närheten, men utan att synas från drabbat objekt.

Social oro

Social oro kan uppstå i olika områden eller på platser. I samband med detta kan risker uppstå för blåljuspersonal att visas i området. Om någon form av social oro inträffar bör samverkande aktörer träffas för att skapa en gemensam lägesbild. Detta sker ofta inom ramen för F samverkan eller lokalt i en kommun.

1. **Grönt läge** – I det gröna läget råder normalläge med daglig linjeverksamhet. Här bedrivs det långsiktiga brottsförebyggande arbetet med inriktning på barn, ungdomar och unga vuxna.
2. **Gult läge** – Vid gult läge har underrättelse inkommit gällande oroligheter eller specifik händelse som kan medföra att våldsamheter utbryter. I gult läge är det viktigt att förbereda samverkansorganisationen för det röda läget.
3. **Rött läge** – I detta skede har situationen eskalerat till kollektiva våldsyttningar i form av anlagda bränder, stenkastning, skadegörelse, våld och hot mot samhällsföreträdare. Det är viktigt att snabbt dämpa oroligheterna genom att implementera den organisation och de åtgärder som planerats.
4. **Orange läge** – Efter oroligheterna är det viktigt att förmedla information till de boende i området samt till alla inblandade samverkansaktörer. Den lokala samverkansorganisationen upprätthålls till efterverkningarna återgått till grönt läge.

Åtgärder enligt lägesbilden

Grönt läge

Långsiktigt brottsförebyggande arbete bedrivs i samverkan mellan kommun och polis

Inga operativa åtgärder

Gult läge

- Gemensam träff (polis, säkerhetssamordnare, ambulans, socialtjänst, räddningstjänst, fritidsverksamhet, utbildningsförvaltning) efter första incidenten.
- Undvik utpekande av områden med risk, arbeta dynamiskt med riskbedömningar vid varje larm istället.
- Undvik förstoring och fokusering av problem i media. Fokusera på positiva tendenser och åtgärder
- Utnyttja nätverk i berörda områden
- Prio på snabb utredning och lagföring.

Operativa åtgärder

- Säkerställ snabb samverkan via RAPS talgrupp.
- Gemensam riskbedömning under framkörning för blåljuspersonal. Polisen ansvarar för att sprida kända risker och övriga organisationer ansvarar för att söka kontakt med

RLC för att samordna framkörningen mot en misstänkt farlig situation på gemensam RAPS talgrupp.

- Ordinarie personlig skyddsutrustning skall alltid bäras.
- Hörselskydd/proppar skall finnas tillgängliga till all utryckningspersonal
- Skyddsglasögon mot skadlig laser bör finnas tillgängligt för åtminstone chaufför och SL.
- N3 larm larmas som N5 för att få fler ögon i närområdet som skydd.
- FIP och ledningsenhet inväntar resten av styrkan för gemensam ankomst till platsen.
- Släckbilen backas in för att snabbt kunna lämna platsen.
- Centrumrulle används ej, bara plattslang för att snabbt kunna koppla loss och åka iväg.

Rött läge

- Egen personals säkerhet sätts främst.
- RCB i samråd med RCH beslutar på vilka händelser insats skall göras och på vilken nivå.
- Förbered sjukvårdresurser för egen personal.
- Planera för stort återställningsbehov. Personalen har stora psykiska påfrestningar och det är stor åtgång och användning av materiel.
- RCB planerar för en stab under hela händelsen.

Operativa åtgärder

- Befäl arbetar ”axel mot axel” på ledningsplats med PIC för att koordinera respektive insats. Viktigt att det sker i fält för att undvika fördröjningar med att gå via en stab.
- Nödlägesanrop är ”nödläge-nödläge” på aktuell raps-grupp följt av vad nödläget omfattar.
- Uppmärksamma nödläget, hjälp nödställd och vid behov retirera till en uttalad återsamlingsplats.
- Säkerställa tillgången till släckare för polisen om de ska släcka bränder.
- En extra ledningsenhet för att säkerställa samverkan med polisen.

Orange läge

- Sprida information i det drabbade området.